

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 11/2021 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual online de data 6 de juliol de 2021 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 11/2021

ASSUMPTE: Escrit de queixa de J.F. per una notícia publicada a El Periódico perquè creu que no queda clar si és periodisme o publicitat quan parla de l'empresa Aigües de Barcelona.

ANTECEDENTS

Amb data 22 de març de 2021 es rep per e-mail una queixa signada per J.F. on s'expressa el dubte si una informació publicada per El Periódico pot amagar alguna intenció publicitària. La signant es pregunta si el diari pot haver rebut diners a canvi de la publicació de la notícia.

La signant facilita aquest enllaç per accedir a la informació posada en qüestió:
https://www.elperiodico.com/es/civismo/20210319/aigues-barcelona-impulsa-proyectos-sociales-11588511?fbclid=IwAR1SIZDK66yrpGB_-wo-JzfFA-N3h-BRvE3Ddt10vEsi5qfNhpw1luBhmo

Així mateix remet un enllaç que remet a un post de El Periódico incorporat a la xarxa Facebook i que és la via per la qual ella ha arribat a la informació en qüestió:
<https://www.facebook.com/elperiodico.catalunya/posts/10158988962806544>

La notícia porta el següent titular:

“Aigües de Barcelona impulsa proyectos sociales y de innovación para seguir siendo un referente.”

Així mateix hi figuren aquests dos subtítols:

- *Mediante el talento, la innovación y el compromiso Aigües de Barcelona hace frente a los retos derivados del cambio climático siendo un referente mundial.*
- *El conocimiento y la tecnología son la punta de lanza para el desarrollo de ciudades inteligentes, resilientes y verdes.*

El cos de la suposada notícia segueix en una línia perfectament coherent amb aquest joc de títols, és a dir, usant un to panegíric respecte a les actuacions de l'empresa Aigües de Barcelona.

AL-LEGACIONS

Demanades des del CIC les al·legacions pertinents al mitjà, aquestes van ser exposades en una carta datada el 14 d'abril i signada pel director Albert Sáez.

En ella el director signant adverteix que la “notícia” (sic) està allotjada en una secció anomenada “epbrands” i que així va ser referenciada. Es tracta, segons admet, de publicitat, i –diu- de continguts assenyalats amb aquesta marca “i per tant el lector ja sap que es tracta d'un contingut propi del diari”.

Afegeix Albert Sáez que les informacions que es penegen en aquesta secció no tenen perquè tenir una compensació econòmica, ni pagament directe, sinó que poden tenir al darrere altres tipus d'acords.

Així mateix el director manifesta que les notícies que es penegen en aquesta secció passen sempre un filtre supervisor, i que no es penja mai "qualsevol cosa que ens demanin els nostres clients".

En conseqüència, el representant del mitja considera que la queixa no té cap tipus de fonament.

PONÈNCIA

De la lectura de la informació es desprèn sense cap mena de dubte que es tracta d'una inserció publicitària, sigui quina sigui la mena de compensació que rebi el mitjà. A més, així ho reconeix el propi director.

El que està en qüestió, doncs, no és això, sinó fins a quin punt són suficients els elements de diferenciació que es fan en aquesta secció "epbrand" dels continguts publicitaris.

En els diaris editats en paper hi havia una sèrie d'elements formals (advertiment explícit amb la paraula "publicitat", tipografia molt diferenciada de la que s'usava per a les pàgines amb contingut informatiu, etc.) que en general eren admesos des de la perspectiva deontològica.

Als periòdics digitals (o a les versions digitals dels diaris convencionals, com és aquest el cas) aquestes distincions sovint són més difícils de percebre. Donar per suposat, com diu el director Sáez, que el lector "que el lector ja sap que no es tracta d'un contingut propi del diari" és arriscat, com es desprèn del que manifesta la persona que presenta la queixa. De fet el problema rau precisament en el fet que es tracta "d'un contingut propi del diari" però que no és en absolut un contingut periodístic.

En el cas que ens ocupa, la secció "epbrands" és una més al menú on es classifiquen tots els continguts del diari i concretament està allotjada en un ítem del menú principal que porta el nom de "serveis". No existeix cap distinció tipogràfica entre els continguts periodístics i els publicitaris. Dit d'una altra manera, l'únic element distintiu és el nom mateix de la secció, que hi figura doncs en igualtat de condicions perceptives respecte a d'altres de contingut informatiu.

El cas plantejat no és nou. Darrerament hi ha hagut debats al sí del CIC sobre els continguts que són inserits als digitals i que mantenen aquesta ambigüitat, al menys formal. Val a dir que en aquests debats ha prevalgut la línia "severa" però que s'han escoltat veus que han defensat que certs continguts amables amb empreses o marques formen part, fins a cert punt, d'un servei que es pot brindar als lectors sense que això vagi en perjudici de la credibilitat informativa.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD

Vista la queixa presentada per la senyora J.F. respecte a una informació publicada a l'edició digital de "El Periódico" sobre determinats projectes de l'empresa Aigües de Barcelona el Ple del Consell acorda:

1) El contingut objecte de la queixa incompleix l'article el criteri 7 del Codi Deontològic, concretament quan en aquest s'afirma: Cal rebutjar les fórmules de promoció o publicitat sota l'aparença deliberada d'informacions periodístiques.

2) Actualment són diversos els mitjans digitals que no estableixen una distinció suficient entre els continguts periodístics i els publicitaris o promocionals, disfunció que el Consell es proposa combatre a través dels seus dictàmens i també fent, fins allà on pugui, una incessant tasca pedagògica.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 6 de juliol de 2021. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General